תורה ושרח

בראשית

עמוד ראשון מספר בראשית מן "הסדר הקטן" (כתב יד "פסן בן־צבי")

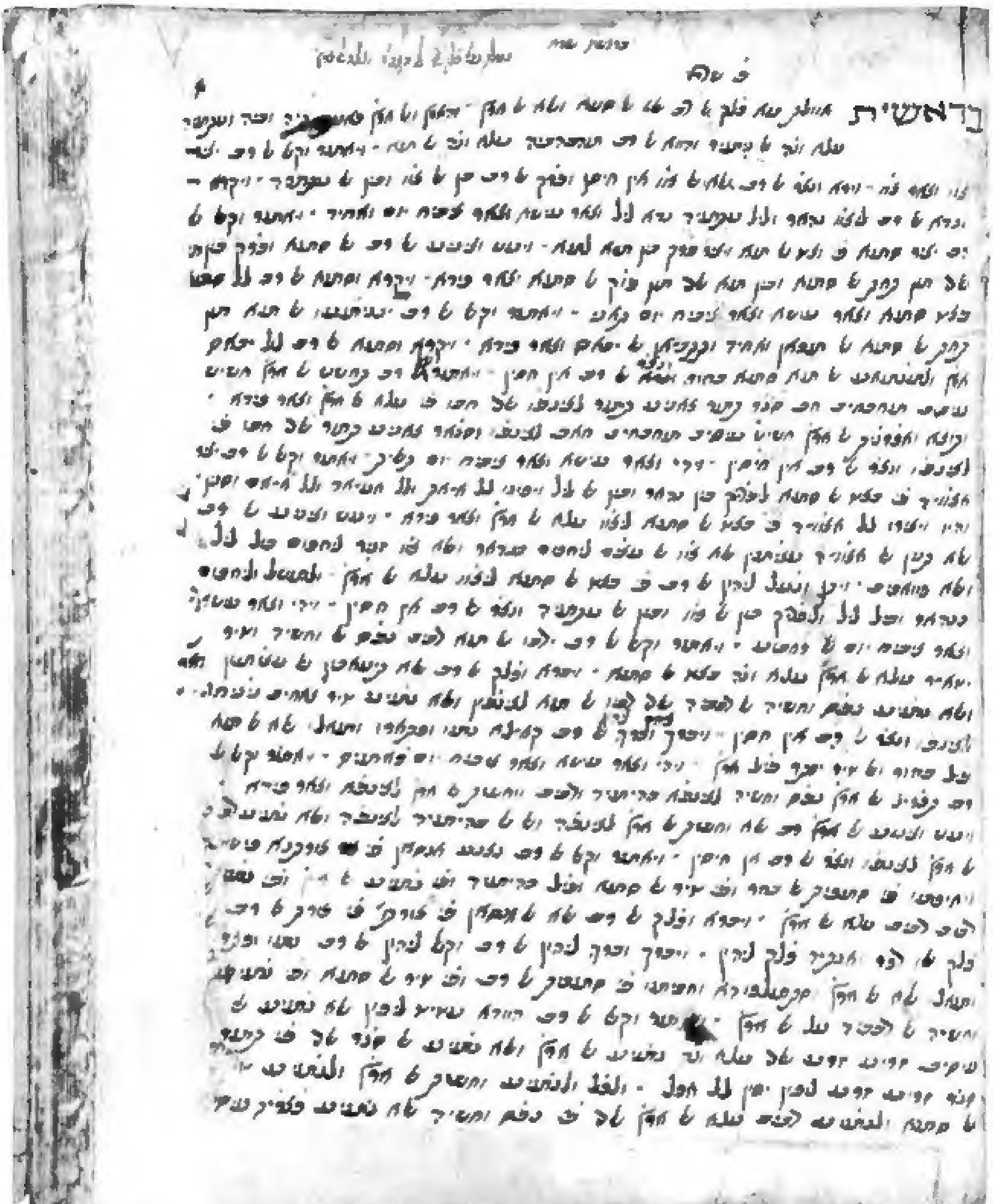
בראשית

עמוד ראשון מספר בראשית מן השרח הדלמי לתורה (כתב יד אבישור)

בראשית

בראשית
א א בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת ס
ב הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ: וְהָאָרֶץ
הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי
תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת
ג עַל־פְּנֵי הַמָּיִם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
ד יְהִי אוֹר וַיְהִי־אוֹר: וַיַּרְא
אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב
וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין
ה הַחֹשֶׁךְ: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים ׀ לָאוֹר
יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לָיְלָה וַיְהִי־
עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד:

ו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ
הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם
ז לָמָיִם: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־
הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר
מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר
ח מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן: וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי־
עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי:

ט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם
מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מָקוֹם
אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן:
י וַיִּקְרָא אֱלֹהִים ׀ לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ
וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים
יא וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא
עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה
פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ עַל־
יב הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן: וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ
דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ
וְעֵץ עֹשֶׂה־פְּרִי אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ
לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:
יג וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם
שְׁלִישִׁי:

יד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת
בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין
הַיּוֹם וּבֵין הַלָּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתֹת
וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וְשָׁנִים:
טו וְהָיוּ לִמְאוֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם
לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן:
טז וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת
הַגְּדֹלִים אֶת־הַמָּאוֹר הַגָּדֹל
לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־הַמָּאוֹר
הַקָּטֹן לְמֶמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֵת
יז הַכּוֹכָבִים: וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים
בִּרְקִיעַ הַשָּׁמָיִם לְהָאִיר עַל־
יח הָאָרֶץ: וְלִמְשֹׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה
וּלְהַבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ
יט וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: וַיְהִי־
עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי:

כ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם
שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף
עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רְקִיעַ
כא הַשָּׁמָיִם: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־
הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ
הַחַיָּה ׀ הָרֹמֶשֶׂת אֲשֶׁר שָׁרְצוּ
הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף
כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים
כב כִּי־טוֹב: וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים
לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־
הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יִרֶב
כג בָּאָרֶץ: וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר
יוֹם חֲמִישִׁי:

כד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ
נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וָרֶמֶשׂ
וְחַיְתוֹ־אֶרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי־כֵן:
כה וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיַּת הָאָרֶץ
לְמִינָהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ
וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ
כו וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
כִּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם
וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־
הָאָרֶץ וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ
כז עַל־הָאָרֶץ: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים ׀
אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם
אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה
כח בָּרָא אֹתָם: וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים
וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ
וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְכִבְשֻׁהָ
וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם
וּבְכָל־חַיָּה הָרֹמֶשֶׂת עַל־
כט הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה

בראשית

א

בראשית 1. **בראשית** – אולת מא כ̇לק אלרב אלא אלסמא ואלא
אלארץ̇: 2. **והארץ** – ואלארץ̇ כאנית תיה וביה ועתמיה
עלא וגה אלגימיר והווא אלרב מהבהביה עלא וגה אלמא:
3. **ויאמר** – וקאל אלרב יציר צ̇וו וצאר צ̇וו: 4. **וירא** –
ונצ̇ר אלרב אלא אלצ̇וו אין חסן ופרק אלרב בן אלצ̇וו ובין
אלעתמיה: 5. **ויקרא** – ונדא אלרב ליצ̇וו נהאר וליל
עתמיה נדא ליל וצאר עיסא וצאר ציביח יום ואחיד:
6. **ויאמר** – וקאל אלרב יציר סמא פי וסט אלמא ויציר
פרק בין מא למא: 7. **ויעש** – וציניע אלרב אלסמא ופרק
בין מא אלדי מן תחת אלסמא ובין מא אלדי מן פוק
אלסמא וצאר כ̇ידא: 8. **ויקרא** – וסמא אל רב לל בעס
סמא וצאר עיסא וצאר ציביח יום תאני:
9. **ויאמר** – וקאל אלרב ינג̇ימעו אלמא מן תחת אלסמא
אל מכאן ואחיד ותתבייאן אליבאס וצאר כ̇ידא:
10. **ויקרא** – וסמא אלרב לל יבאס ארץ̇ ולמג̇מאע אלמא
סמא בחור ונצ̇ר אלרב אין חסין: 11. **ויאמר** – וקאל אלרב
תחסס אלארץ̇ חשיש עיסיב מחבחיב חב סג̇ר תמר צאניע
תמר לצינפו אלדי חבו פי עלא אלארץ̇ וצאר כ̇ידא:
12. **ותוצא** – ואכ̇רג̇ית אלארץ̇ חסיס עיסיב מחבחיב תאב
לצינפו וסג̇אר צאניע תמר אלדי חבו פי לצינפו ונצ̇ר אלרב
אין חסין: 13. **ויהי** – וצאר עיסא וצאר ציביח יום תאלית:
14. **ויאמר** – וקאל אלרב יציר אצ̇ווייה פי בעס אלסמא
ליפריק בין נהאר ובין אלליל ויכונו לל איאת ולל אעייאד
ולל אייאם וסנין: 15. **והיו** – ויצירו לל אצ̇ווייה פי בעס
אלסמא ליצ̇וו עלא אלארץ̇ וצאר כ̇ידא: 16. **ויעש** –
וציניע אלרב אלא תנין אלאצ̇ווייה עצ̇ימין אלא צ̇וו
אלעצ̇ים ליחכום בנהאר ואלא צ̇וו זגיר ליחכום ביל ליל
ואלא כואכיב: 17. **ויתן** – וג̇על ליהון אלרב פי בעס
אלסמא ליצ̇וו עלא אלארץ̇: 18. **ולמשל** – וליחכום
בנהאר וביל ליל וליפריק בין אל צ̇וו ובין אלעתמיה ונצ̇ר
אלרב אין חסין: 19. **ויהי** – וצאר עיסא וצאר ציביח יום
אלראביע:
20. **ויאמר** – וקאל אלרב ידבו אלמא דביב נפס אלוחסיה
וטיר יטאייר עלא אלארץ̇ עלא וגה בעס אלסמא
21. **ויברא** – וכ̇לק אלרב אלא חועאבין אלעצ̇ימין ואלא
ג̇מיע נפס וחסיה אלדבביה אלדי דביו אלמא לצינפון ואלא
ג̇מיע טיר צאחיב ג̇ניחה לצינפו ונצ̇ר אלרב אין חסין:
22. **ויברך** – ובורך ‹ליהון› אלרב קאיילא נמו וכתארו
ומאלו אלא אלמא פיל בחור ואלטיר יכתר פיל ארץ̇:
23. **ויהי** – וצאר עיסא וצאר ציביח יום כ̇אמיס:
24. **ויאמר** – וקאל אלרב תכ̇רינ̇ אלארץ̇ נפס וחסיה
לצינפא בהימיה ודביב ווחסית אלארץ̇ לצינפא וצאר
כ̇ידא: 25. **ויעש** – וציניע אלרב אלא וחסית אלארץ̇
לצינפה ואל אלבהימיה לצינפה ואלא ג̇מיע דביב אלארץ̇
לצינפו ונצ̇ר אלרב אן חסין: 26. **ויאמר** – וקאל אלרב
נצנע אנסאן פי צורתנא כי שבהנא ויחיכמו פי סמכית
אלבחר ופי טיר אלסמא ופיל בהימיה ופי ג̇מיע אלארץ̇ ופי
ג̇מיע רביב דביב עלא אלארץ̇: 27. **ויברא** – וכ̇לק אלרב
אלא אלאנסאן פי צורתו פי צורת אלרב כ̇לק אלו דכר
ואנתיה כ̇לק ליהון: 28. **ויברך** – ובורך ליהון אלרב וקאל
ליהן אלרב נמו וכתרו ומאלו אלא אלארץ̇ וסתמלכוהא
וחכימו פי סמכית אלרב [=אלבחר] ופי טיר אלסמא ופי
ג̇מיע וחסיה אלדבביה על אלארץ̇: 29. **ויאמר** – וקאל
אלרב הווא עטיט ליכון אלא ג̇מיע אלעיסיב זריע זרע
אלדי עלא וגה ג̇מיע אלארץ̇ ואלא ג̇מיע אלסג̇ר אלדי פי

א

1. **בראשית** – כב צורה אחרת של המילה: פילאול. 2. **תהו ובהו** – תיה וביה, וכן ב, בשורשים דומים לעברית ולארמית. ככל הנראה בעקבות התרגומים הארמיים הארץ ישראליים. בתרגום פסאודו־יונתן ובתרגום הניאופיטי (תהיא ובהיא), וכן בפשיטתא (תיה וביה). ואף מצוי בתרגומי הקראים בערבית יהודית, כמו אצל קרקסאני ואצל יפת בן עלי: תיה וביה. לעומת זאת, תרגום זה שונה מתרגום רס"ג: גאמרה ומתבתרה. לתרגומים החדשים בקהילות המזרח וצפון־אפריקה, ראה בפירוט: אבישור 1991, עמ' 196; אבישור 1998א, עמ' 138–139. 6. **ויקרא** – תרא, תרגום מילולי. נר' אינו בא בערבית בקשר לקריאת שמות. ב: וסמה. 3: וסמא – תרגום הולם. בהמשך גם בתרגומנו: סמא. 8. **רקיע** – שמים. וכן 3. ב: בצ̇מס – רקע. וכן בפסוק 8 ובהמשך הפרק. 11. **תדשא... דשא** – תחסס... חשיש. וכן בב. זהו תרגום בבואה מילולי, כי אין פועל בערבית משורש חשיש שמשמעו תדשא, וכך תרגם גם אלפאסי: תחשיש חשישן. רס"ג תרגם: תנבלא... כלאא, המתאים לרוח הלשון הערבית. **עשב** – עיסב. וכן להלן. בערבית יש "עשב" ואין "עסב", והמילה שבתרגומנו באה ככל הנראה בהשפעת המילה העברית. ראה במבוא. 11. **זרעו** – נרעינה. ב: בידארו – חבואתו, גרעינו. ב: זרעו. וכן בהמשך. 14. **ושנים** – בתרגומנו כמו רס"ג: וסנין. ב: ולסנין. 16. **הגדל** – ב: אלכביר. 20. **חיה** – וחסיה. וכן להלן. וכן ב. תרתמו לשון "חיה רעה" ולא לשון "חיים". 22. **לאמר** – ב: קילן. וכן בהמשך, קאיילן. **פרו** – ב: אנמו. וכן בפסוק 28. 29. **נתתי** – עטיט – ב: עטית –

נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב | זֹרֵעַ
זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ
וְאֶת־כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בּוֹ
פְרִי־עֵץ זֹרֵעַ זָרַע לָכֶם יִהְיֶה
ל לְאָכְלָה׃ וּֽלְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ
וּלְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל |
רוֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוֹ נֶפֶשׁ
חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב לְאָכְלָה
לא וַֽיְהִי־כֵן׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־
אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד
וַֽיְהִי־עֶרֶב וַֽיְהִי־בֹקֶר יוֹם
הַשִּׁשִּׁי׃

ב א וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־
ב צְבָאָם׃ וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה
וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־
ג מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיְבָרֶךְ
אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי
וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־
מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים
לַעֲשׂוֹת׃

ס

שני
ד אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ
בְּהִבָּֽרְאָם בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה
ה אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃ וְכֹל |
שִׂיחַ הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִהְיֶה בָאָרֶץ
וְכָל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִצְמָח
כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים
עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם אַיִן לַעֲבֹד
ו אֶת־הָאֲדָמָה׃ וְאֵד יַעֲלֶה מִן־
הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה אֶת־כָּל־פְּנֵי
ז הָאֲדָמָה׃ וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלֹהִים
אֶת־הָאָדָם עָפָר מִן־הָאֲדָמָה
וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי
ח הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה׃ וַיִּטַּע יְהוָה
אֱלֹהִים גַּן־בְּעֵדֶן מִקֶּדֶם וַיָּשֶׂם
שָׁם אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר׃
ט וַיַּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־
הָאֲדָמָה כָּל־עֵץ נֶחְמָד לְמַרְאֶה
וְטוֹב לְמַאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ
י הַגָּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע׃ וְנָהָר
יֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגָּן
וּמִשָּׁם יִפָּרֵד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה
יא רָאשִׁים׃ שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן
הוּא הַסֹּבֵב אֵת כָּל־אֶרֶץ
יב הַחֲוִילָה אֲשֶׁר־שָׁם הַזָּהָב׃ וּזֲהַב
הָאָרֶץ הַהִוא טוֹב שָׁם הַבְּדֹלַח
יג וְאֶבֶן הַשֹּׁהַם׃ וְשֵׁם־הַנָּהָר
הַשֵּׁנִי גִּיחוֹן הוּא הַסּוֹבֵב אֵת
יד כָּל־אֶרֶץ כּוּשׁ׃ וְשֵׁם הַנָּהָר
הַשְּׁלִישִׁי חִדֶּקֶל הוּא הַהֹלֵךְ
קִדְמַת אַשּׁוּר וְהַנָּהָר הָרְבִיעִי
טו הוּא פְרָת׃ וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים
אֶת־הָאָדָם וַיַּנִּחֵהוּ בְגַן־עֵדֶן
טז לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ׃ וַיְצַו יְהוָה
אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לֵאמֹר מִכֹּל
יז עֵץ־הַגָּן אָכֹל תֹּאכֵל׃ וּמֵעֵץ
הַדַּעַת טוֹב וָרָע לֹא תֹאכַל
מִמֶּנּוּ כִּי בְּיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת
יח תָּמוּת׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים
לֹא־טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ
יט אֶעֱשֶׂה־לּוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃ וַיִּצֶר
יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה
כָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל־עוֹף
הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם
לִרְאוֹת מַה־יִּקְרָא־לוֹ וְכֹל
אֲשֶׁר יִקְרָא־לוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ
שלישי
כ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ׃ וַיִּקְרָא הָאָדָם
שֵׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף
הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל חַיַּת הַשָּׂדֶה
וּלְאָדָם לֹא־מָצָא עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃
כא וַיַּפֵּל יְהוָה אֱלֹהִים | תַּרְדֵּמָה
עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אַחַת
מִצַּלְעֹתָיו וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר תַּחְתֶּנָּה׃
כב וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים | אֶת־הַצֵּלָע
אֲשֶׁר־לָקַח מִן־הָאָדָם לְאִשָּׁה
כג וַיְבִאֶהָ אֶל־הָאָדָם׃ וַיֹּאמֶר
הָאָדָם זֹאת הַפַּעַם עֶצֶם
מֵעֲצָמַי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי לְזֹאת
יִקָּרֵא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לֻקְחָה־
כד זֹּאת׃ עַל־כֵּן יַעֲזָב־אִישׁ אֶת־
אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ
כה וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד׃ וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם
עֲרוּמִּים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא
ג א יִתְבֹּשָׁשׁוּ׃ וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוּם
מִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה
יְהוָה אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל־
הָאִשָּׁה אַף כִּי־אָמַר אֱלֹהִים לֹא
ב תֹאכְלוּ מִכֹּל עֵץ הַגָּן׃ וַתֹּאמֶר

תמר סגר זריע זרע ליכון לך אכל: 30. ולכל –
ולגמיע וחשית אלארץ ולגמיע טיר אלסמא ולגמיע דביב
עלא אלארץ אלדי פי נפס וחסיה אלא גמיע כצרית עיסיב
לך אכל וצאר כידא: 31. וירא – ונצר אלרב אלא גמיע
אלדי צניע והודא חסין גדא וצאר עישא וצאר סיביח יום
אלסאתית:

ב

1. ויכלו – וכימלו אלסמא ואלארץ וגמיע עסכרהון:
2. ויכל – וכמל אלרב פי יום אלסביע סנעתו אלדי צניע
ואסבת פי יום אלסאביע מן גמיע צניעתו אלדי צניע:
3. ויברך – ובורך אלרב אלא יום אלסאביע וקדס אלו אין
פי אסבת מן גמיע צניעתו אלדי כלק אלרב ליצנע:
4. אלה – הדולי תוולדית אלסמא ואלארץ פי כליקתהון
פי יום צנוע ה׳ אלרב ארץ וסמא: 5. וכל – וגמיע סגר
אלחקליה קבל מא יציר פיל ארץ וגמיע עיסיב אלחקליה
קבל מא ינבות אין לם אמטר ה׳ אלרב עלא אלארץ ואנסאן
ליס ליכדום אלא אלארץ: 6. ואד – וגים יטלע מן אלארץ
ויסקי אלא גמיע וגה אלארץ: 7. וייצר – וכלק ה׳ אלרב
אלא אלאנסאן טרב מן אלארץ ונפך פי אינפו נסמית חייא
וצאר אלאנסאן לנפס וחסיה: 8. ויטע – ונצב ה׳ אלרב
גונאניה פיל נאעים מן אלשרק וגעל תם אלא אלאנסאן
אלדי כלק: 9. ויצמח – ונבת ה׳ אלרב מן אלארץ גמיע
סגר מתמין לל מנצר וחסין לל אכל וסגר אלחייא פי וצט
גניניה וסגר אלמערפיה חסין ורדי: 10. ונהר – ונהר
כאריג מן אלנאעים ליסקי אל אלגניניה ומן תם יתפריד
ויכון לארבע קיסאם: 11. שם – איסים אלואחד פישון
הוא מחאוויט אלא גמיע ארץ אלחוילה אלדי תם אלדהב:
12. וזהב – ודהב דאליך אלארץ חסין תם לולו וחגר בלור:
13. ושם – ואיסים נהר תאני גיחון הוא מחוויט אלא גמיע
ארץ כוש: 14. ושם – ואיסים נהר אלתאלית חדקל הוא
אלמאצי סרק מוציל ונהר אלראביע הוא פרא: 15. ויקח
– ואכד ה׳ אלרב אלא אלאנסאן וחטו פי גונאנית אלנאעים
ליכדימהא וליחפצהא: 16. ויצו – ווצא ה׳ אלרב עלא
אלאנסאן קאיילא מן גמיע סגר גניניה אכל תאכל:
17. ומעץ – ומן סגאר אלמעריפיה חסין ורדי לם תאכול
מינו אין פי יום אכלך מינו מות תמות: 18. ויאמר – וקאל
ה׳ אלרב לם חסין יכון אלאנסאן לווחדו אצנע לו מעוניה
קבאלו: 19. ויצר – וכלק ה׳ אלרב מן אלארץ גמיע
וחשית אלחקליה ואלא גמיע טיר אלסמא וגאב אלא
אלאנסאן לינצור איש יסמי לו וגמיע אלדי יס[א]מי לו
אלאנסאן נפס וחסיה הוא סמו: 20. ויקרא – וסמא
אלאנסאן סאמי לגמיע אלבהימיה ולטיר אלסמא ולגמיע
וחשית אלחקליה ולל אנסאן לם וגיד מעוניה כיקבאלו:
21. ויפל – ורמא ה׳ אלרב כבליה עלא אלאנסאן ונאם
ואכד וחדיה מן צלאעו וגלק לחם עוצהא: 22. ויבן –
ובנא ה׳ אלרב אילא ריטיה אלדי אכד מן אלאנסאן לל
אמרא וגבהא אילא אלאנסאן: 23. ויאמר – וקאל
אלאנסאן האדי הל מרא עצמיה מן עצמי ולחם מן לחמי
להאדי יתסמא אמרא אין מין רגול תכאדית האדי:
24. על – עלא דאליך יתרוך רגול אלא אבו ואלא אמו
וילזק פי זוגתו ויכונו ללחם ואחיד: 25. ויהיו – וכאנו
תנינהון מסלחין אלאנסאן וזוגתו ולם יכתיזו:

ג

1. והנחש – ואלחנש כאן עריאן מן גמיע וחשית אלחקליה
אלדי צניע ה׳ אלרב וק‹א›ל אלא אלאמרא אינצא אין קאל
אלרב לם תאכלו מן גמיע סגאר גניניה: 2. ותאמר –

הכתיב הנכון, זרע – ב: מהכתיב. 30. ירק – ב: ורק.

ב

1. השמים – ב: אלסמואת, צורת רבים. 2. וישבת – ושבת. ב: ואסתרה
– ונח, וכן בפסוק 3. 4. תולדות – ב: תוליד. ה׳ אלהים – ב: אלרב.
5. יהיה – ב: יכון – נרדפים. עשב – ב: עישב, וכן ג 18, וראה לעיל א 11,
וכן במבוא. לעבד – ב: ליפלח, כתרגום רס״ג: יפלחהא, וכן ג 23. 6. ואד
– וענן. ב: וצבב – נרדפים. 7. לנפש חיה – תרגום מילולי. ב: לנפס
מיכלימית – לנפש מדברת, כת״א (לרוח ממללא), וכתרגום רס״ג: נפסא
נאטקה. על ההבדל בין ת״א ותרגום רס״ג, ראה קאפח 1984, עמ׳ יט.
8. ה׳ אלהים – ב: אללה אלרב, וכן בהמשך. גן – ב: גינן, וכן בהמשך. מקדם
– מסורת, באותה מילה שתרגם רס״ג: שרקיא, וכפירוש רש״י: במזרחו של
עדן, וכן הראב״ע והרד״ק. ב: מן קדים – מקדם, כת״א (מלקדמין), וכתרגום
המיוחס ליונתן (קדם בריית עולם). 9. עץ – עץ הדעת, כתרגום רס״ג:
שגרה אלמערפה (ראה אבישור 1992, עמ׳ 8), וכן אלמוסאוי: ושגרת
אלמערפת אלכיר ואלשר. ב: וסגר אלדי יאכלו מן תמרו יפהמו בין חוסין
ורדי – העץ אשר יאכלו מפריו יבינו בין טוב ורע. 10. יפרד – ב: ינפירק,
כתרגום אלמוסאוי – נרדפים. ראשים – חלקים. ב: רוס אנהור – ראשי
נהרות, כת״א (רישי נהרין). 12. הבדלח ואבן השהם – וכן ב, באותם
שמות שתרגם רס״ג: אללולו וחגארה אלבלור, וכן תרגם אלמוסאוי,
וכן בפירוש אברהם בן הרמב״ם (עמ׳ לז). 13. כוש – השאיר את השם
העברי. ב: חבש – כתרגום רס״ג: בלד אלחבשה, וכתרגום אברהם בן
הרמב״ם (עמ׳ לט): אלחבשה, וכתרגום אלמוסאוי: ארץ אלחבשה.
14. קדמת – ב: שרקית. 24. אשתו – ב: נוחתו, וכן בפסוק 25, וכן ג 8,
17. 25. ערומים – ב: עריאנין – נרדפים, וכן ג 7.

ג

1. ערום – עירום. ב: חיילאני – ערמומי, כתרגום אלמוסאוי: חילי.

הָאִשָּׁה אֶל־הַנָּחָשׁ מִפְּרִי עֵץ־
ג הַגָּן נֹאכֵל: וּמִפְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר
בְּתוֹךְ־הַגָּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא
תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְּעוּ בּוֹ פֶּן־
ד תְּמֻתוּן: וַיֹּאמֶר הַנָּחָשׁ אֶל־
ה הָאִשָּׁה לֹא־מוֹת תְּמֻתוּן: כִּי
יֹדֵעַ אֱלֹהִים כִּי בְּיוֹם אֲכָלְכֶם
מִמֶּנּוּ וְנִפְקְחוּ עֵינֵיכֶם וִהְיִיתֶם
ו כֵּאלֹהִים יֹדְעֵי טוֹב וָרָע: וַתֵּרֶא
הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל
וְכִי תַאֲוָה־הוּא לָעֵינַיִם וְנֶחְמָד
הָעֵץ לְהַשְׂכִּיל וַתִּקַּח מִפִּרְיוֹ
וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם־לְאִישָׁהּ עִמָּהּ
ז וַיֹּאכַל: וַתִּפָּקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם
וַיֵּדְעוּ כִּי עֵירֻמִּם הֵם וַיִּתְפְּרוּ
עֲלֵה תְאֵנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חֲגֹרֹת:
ח וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים
מִתְהַלֵּךְ בַּגָּן לְרוּחַ הַיּוֹם
וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי
יְהוָה אֱלֹהִים בְּתוֹךְ עֵץ הַגָּן:
ט וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־הָאָדָם
י וַיֹּאמֶר לוֹ אַיֶּכָּה: וַיֹּאמֶר אֶת־
קֹלְךָ שָׁמַעְתִּי בַּגָּן וָאִירָא כִּי־
יא עֵירֹם אָנֹכִי וָאֵחָבֵא: וַיֹּאמֶר מִי
הִגִּיד לְךָ כִּי עֵירֹם אָתָּה הֲמִן־
הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְבִלְתִּי
יב אֲכָל־מִמֶּנּוּ אָכָלְתָּ: וַיֹּאמֶר
הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה
עִמָּדִי הִוא נָתְנָה־לִּי מִן־הָעֵץ
יג וָאֹכֵל: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים

לָאִשָּׁה מַה־זֹּאת עָשִׂית וַתֹּאמֶר
הָאִשָּׁה הַנָּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי וָאֹכֵל:
יד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים | אֶל־
הַנָּחָשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹּאת אָרוּר
אַתָּה מִכָּל־הַבְּהֵמָה וּמִכֹּל חַיַּת
הַשָּׂדֶה עַל־גְּחֹנְךָ תֵלֵךְ וְעָפָר
טו תֹּאכַל כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ: וְאֵיבָה |
אָשִׁית בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין
זַרְעֲךָ וּבֵין זַרְעָהּ הוּא יְשׁוּפְךָ
רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב:
טז אֶל־הָאִשָּׁה אָמַר הַרְבָּה
אַרְבֶּה עִצְּבוֹנֵךְ וְהֵרֹנֵךְ בְּעֶצֶב
תֵּלְדִי בָנִים וְאֶל־אִישֵׁךְ
תְּשׁוּקָתֵךְ וְהוּא יִמְשָׁל־בָּךְ:
יז וּלְאָדָם אָמַר כִּי־שָׁמַעְתָּ
לְקוֹל אִשְׁתֶּךָ וַתֹּאכַל מִן־הָעֵץ
אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל
מִמֶּנּוּ אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בַּעֲבוּרֶךָ
בְּעִצָּבוֹן תֹּאכֲלֶנָּה כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ:
יח וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ לָךְ וְאָכַלְתָּ
יט אֶת־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה: בְּזֵעַת אַפֶּיךָ
תֹּאכַל לֶחֶם עַד שׁוּבְךָ אֶל־
הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לֻקָּחְתָּ כִּי־
עָפָר אַתָּה וְאֶל־עָפָר תָּשׁוּב:
כ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה
כא כִּי הִוא הָיְתָה אֵם כָּל־חָי: וַיַּעַשׂ
יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ
כָּתְנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם:

ששי
כב וַיֹּאמֶר | יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם ס

הָיָה כְּאַחַד מִמֶּנּוּ לָדַעַת טוֹב
וָרָע וְעַתָּה | פֶּן־יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח
גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וָחַי
כג לְעֹלָם: וַיְשַׁלְּחֵהוּ יְהוָה אֱלֹהִים
מִגַּן־עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה
כד אֲשֶׁר לֻקַּח מִשָּׁם: וַיְגָרֶשׁ אֶת־
הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן־עֵדֶן
אֶת־הַכְּרֻבִים וְאֵת לַהַט הַחֶרֶב
הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת־דֶּרֶךְ עֵץ
הַחַיִּים:

ד א וְהָאָדָם יָדַע אֶת־חַוָּה
אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־קַיִן
וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת־יְהוָה:
ב וַתֹּסֶף לָלֶדֶת אֶת־אָחִיו אֶת־
הָבֶל וַיְהִי־הֶבֶל רֹעֵה צֹאן וְקַיִן
ג הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה: וַיְהִי מִקֵּץ
יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה
ד מִנְחָה לַיהוָה: וְהֶבֶל הֵבִיא גַם־
הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמֵחֶלְבֵהֶן
וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל־הֶבֶל וְאֶל־
ה מִנְחָתוֹ: וְאֶל־קַיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ
לֹא שָׁעָה וַיִּחַר לְקַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ
ו פָּנָיו: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קָיִן
לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ:
ז הֲלוֹא אִם־תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם
לֹא תֵיטִיב לַפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ
וְאֵלֶיךָ תְּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־
ח בּוֹ: וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו
וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיָּקָם
קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ:

וקאלית אלאמרא אלא אלחנש מן תמר סגאר גניניה נאכול: 3. ומפרי – ומן תמר אלסגאר אלדי פי ועט אלגניניה קאל אלרב לם תאכלו מינו ולם תנדקו פי לילא תמותו: 4. ויאמר – וקאל אלחנש אלא אלאמרה לם מות תמותו: 5. כי – אין עאריף אלרב אין פי יום אכליכון מינו וינפיתחו עיונכון ותכונו מיתיל אלרב ערפין חסין וראדי: 6. ותרא – ונצ׳רית אלאמרא אין חסין אלסגר לל אכל ואין שהוויה הוא ללעין ומתמין אלסגר ליפריז ואכ׳דית מן תמרו ואכלית ועטת איצ׳א לגוזהא מעהא ואכל: 7. ותפקחנה – ונפתחו עין תניניהן ועירפו אין מסלחין הימא וצ׳פרו ורק תין וצינעו ליהון זנניר: 8. וישמעו – וסימעו אלא צוט ה׳ אלרב מיתמשי פיל גנניה להווא נהאר ותכ׳בא אלאנסאן וזוגתו מן קדם אללה אלרב פי ועט סגאר גניניה: 9. ויקרא – ונדא אלה אלרב אלא אלאנסאן וקאל לו וינאך: 10. ויאמר – וקאל אלא צוטך סמיעית פיל גניניה ונצ׳רת אין ערייאן אנא ותכ׳בית: 11. ויאמר – וקאל מינו כ׳בר לך אין ערייאן אנתיה אכ׳באן מן סגאר אלדי וציתאך ליליס אכלת מינו אכל: 12. ויאמר – וקאל אלאנסאן אלאמרא אלדי עטית מעי היא עטת לי מן אלסגר ואכלת: 13. ויאמר – וקאל ה׳ אלרב לל אמרא איש האדי צניעית וקאלית אלאמרא אלחנש דגאני ואכלת: 14. ויאמר – וקאל ה׳ אלרב אלא אלחנש אין צניעית האדי מלעון אנתא מן גמיע ליבהימיה ומן גמיע וחשית אלחקליה עלא גופך תימשי וטרב תאכול טול אייאם חייאתך: 15. ואיבה – ועדוויה אגעל בינך ובין אלאמרא ובין נסלך ובין נסלה הוא ילסעך ראס ואנתא תלסעו כעב: 16. אל – אלא אלאמרא קאל תכתיר אכתיר כדאריך וחבליך פיל כדאר תוולאדי בנין ואלא גוזיך סהוותיך והוא יחכום פיכי: 17. ולאדם – ולל אנסאן קאל אין סמיעית לצוט זוגתך ואכלת מן

אלסגאר אלדי וציתאך קאיילא לם תאכול מינו מלעוניה אלארץ׳ פי סבאבך פיל כדאר תאכילהא טול אייאם חייאתך: 18. וקוץ – ושוך ובלאן תנבות לך ותאכול אלא עיסיב אלחקליה: 19. בזעת – פי ערק גצ׳בך תאכול לחם חיתא רגועך אלא אלארץ׳ אין מינא אתכ׳דת אין טרב אנתא ואלא טראב תרגאע: 20. ויקרא – וסמא אלאנסאן איסים זוגתו חוה אין היא כאנית אים גמיע עאייש: 21. ויעש – וציניע ה׳ אלרב לל אנסאן ולזוגתו קמצאן גיליד ולבסהון:

22. ויאמר – וקאל אלה אלרב הוודא אלאנסאן כאן כיוואחד מנגא ליעריף חסין וראדי והלאן לילא ימיד ידו ויאכ׳וד איצ׳א מן סגאר אלחיא ויאכול ויעיש ליל דהר: 23. וישלחהו – ובעתו ה׳ אלרב מן גונאנית אלנעים ליכ׳דום אלא אלארץ׳ אלדי אתכ׳אד מן תאם: 24. ויגרש – והגאג׳ אלא אלאנסאן וסכאן מן שרק ליגונאנית אלנאעים אלא ליכרובין ואלא למעית אלסיף אלמתקלביה ליחפץ׳ אלא דריק סגאר אלחייא:

ד

1. והאדם – ואלאנסאן עיריף אלא חוה זוגתו וחבלית וולדית אלא קין וקאלית סתארית רגול מן ענד אללה: 2. ותסף – ועאוודית ליתוולאד אלא אכ׳ו אלא הבל וכאן הבל ראעי גנאם וקין כאן פאליח ארץ׳: 3. ויהי – וכאן פין חד אייאם וגאב קין מן תמר אלארץ׳ הדייא קדם אלה: 4. והבל גאב איצ׳א הוא מן אבכאייר גנאמו ומן סחמהן ופרג׳ אלה אלא הבל ואלא הידייתו: 5. ואל – ואלא קין ואלא הדיתו לם קיביל ושתאר לקין גדא וכתאזו ונהה: 6. ויאמר – וקאל אלה אלא קין אליש שתאר לך ואליש אכתזו ונהאך: 7. הלוא – הוולא אנכאן תחסין אפעיילך יספח לך ואנכאן לם תחסין אפעיילך לבאב כטייה באריך ואליך שוקו ואנתא תחכום פי: 8. ויאמר – וקאל

5. והייתם כאלהים – ב: ותיצירו כיל מלאיכיה – ותהיו כמלאכים, כתרגום אלטוסאני. 7. ויתפרו – ותיכרו, ב: וליאמו – ותפרו. 8. בתוך – ב: מאבין. 10. ואירא – וראיתי; ב: וליפית – וראיתי, כתו״א (ודחלית). 12. נתתה – ב: נעלת – נרדפים. 14. גחנך – נטפך, ב: כטנך, כתו״א (מעך). 15. ישופך ראש – יכישך ראש, ב: ידיקך עלא ראסך – יכך על ראשך. 16. עצבונך – עצבותך, ב: ותעתיך – מלחך, תשוקתך – תאוותך, ב: שוקיך – נרדפים. 17. בעצבון – בעצבונות; ב: תעב – תיגעה. 18. השדה – ב: אלארץ׳ – הארץ. 19. בזעת אפיך – בזעת ועמך, ב: ערק וגהך – בזעת פניך, כתרגום רס״ג: בערק וגהך. לחם – ב: מעם. 20. חי – ב: חי – נרדפים. 21. כתנות – ב: כיתתייאת, מילה עברית־ארמית שחדרה לערבית היהודית במזרח. ראה אבישור 1989, עמ׳ 142–140. 23. וישלחהו – וישלח אותו – כבניין קל ולא פיעל, וכן ב. 24. הכרבים – וכן ב, כמילה עברית בצורה ערבית. דרך – דריק – ב: טריק.

ד

1. את ה׳ – מה׳, ב: כיסיבת רגול מן קידם אללה – השגתי איש מלפני ה׳, רס״ג: רזקת רגלא מן ענד אללה – הוענק לי, ניתן לי איש מאת ה׳, בניגוד לרש״י: את ה׳ כמו עם ה׳. 3. מנחה לה׳ – מנחה לפני ה׳, וכן ב, בעקבות ת״א. 4. וישע – ב: ואלתפת – ויפן, וכתרגום אלטוסאני בעקבות רש״י. 5. לא שעה – לא קיבל, בעקבות רס״ג: לם יקבלהמא – לא קיבל, וכן ראב״ע; ומעמו כמו קבל, לעומת זאת ב: לם אילתפת – לא פנה, כתרגום אלטוסאני, וכמו בפסוק הקודם. ויפלו – וכרמו, וכן כמילה נרדפת אחרת, ב: ואיסתרו, וכן בפסוק הבא. 7. לפתח חטאת רבץ – מחצית פסוק זה לא תורגמה בתרגומנו (מפני הקשיים בפירוש הפסוק), ב: לבב קברך כימיתך באריביה ואליך שוקו ואנתא תיחכום פי – לפתח קברך חטאך רובץ, ואליך תשוקתו,

ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן אֵי הֶבֶל
אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר
י אָחִי אָנֹכִי׃ וַיֹּאמֶר מֶה עָשִׂיתָ
קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי
יא מִן־הָאֲדָמָה׃ וְעַתָּה אָרוּר אָתָּה
מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־
פִּיהָ לָקַחַת אֶת־דְּמֵי אָחִיךָ
יב מִיָּדֶךָ׃ כִּי תַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה
לֹא־תֹסֵף תֵּת־כֹּחָהּ לָךְ נָע וָנָד
יג תִּהְיֶה בָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־
יד יְהוָה גָּדוֹל עֲוֺנִי מִנְּשֹׂא׃ הֵן
גֵּרַשְׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה וּמִפָּנֶיךָ אֶסָּתֵר וְהָיִיתִי
נָע וָנָד בָּאָרֶץ וְהָיָה כָל־מֹצְאִי
טו יַהַרְגֵנִי׃ וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לָכֵן
כָּל־הֹרֵג קַיִן שִׁבְעָתַיִם יֻקָּם
וַיָּשֶׂם יְהוָה לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי
טז הַכּוֹת־אֹתוֹ כָּל־מֹצְאוֹ׃ וַיֵּצֵא
קַיִן מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־
יז נוֹד קִדְמַת־עֵדֶן׃ וַיֵּדַע קַיִן אֶת־
אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־חֲנוֹךְ
וַיְהִי בֹּנֶה עִיר וַיִּקְרָא שֵׁם הָעִיר
יח כְּשֵׁם בְּנוֹ חֲנוֹךְ׃ וַיִּוָּלֵד לַחֲנוֹךְ
אֶת־עִירָד וְעִירָד יָלַד אֶת־
מְחוּיָאֵל וּמְחִיָּיאֵל יָלַד אֶת־
מְתוּשָׁאֵל וּמְתוּשָׁאֵל יָלַד אֶת־
חמישי יט לָמֶךְ׃ וַיִּקַּח־לוֹ לֶמֶךְ שְׁתֵּי נָשִׁים
שֵׁם הָאַחַת עָדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית
כ צִלָּה׃ וַתֵּלֶד עָדָה אֶת־יָבָל הוּא
הָיָה אֲבִי יֹשֵׁב אֹהֶל וּמִקְנֶה׃

כא וְשֵׁם אָחִיו יוּבָל הוּא הָיָה אֲבִי
כב כָּל־תֹּפֵשׂ כִּנּוֹר וְעוּגָב׃ וְצִלָּה
גַם־הִוא יָלְדָה אֶת־תּוּבַל קַיִן
לֹטֵשׁ כָּל־חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל
וַאֲחוֹת תּוּבַל־קַיִן נַעֲמָה׃
כג וַיֹּאמֶר לֶמֶךְ לְנָשָׁיו עָדָה וְצִלָּה
שְׁמַעַן קוֹלִי נְשֵׁי לֶמֶךְ הַאְזֵנָּה
אִמְרָתִי כִּי אִישׁ הָרַגְתִּי לְפִצְעִי
כד וְיֶלֶד לְחַבֻּרָתִי׃ כִּי שִׁבְעָתַיִם
יֻקַּם־קָיִן וְלֶמֶךְ שִׁבְעִים
כה וְשִׁבְעָה׃ וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת־
אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־
שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שָׁת־לִי אֱלֹהִים
זֶרַע אַחֵר תַּחַת הֶבֶל כִּי הֲרָגוֹ
כו קָיִן׃ וּלְשֵׁת גַּם־הוּא יֻלַּד־בֵּן
וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֱנוֹשׁ אָז
הוּחַל לִקְרֹא בְּשֵׁם יְהוָה׃
ששי ה א זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם ס
בְּיוֹם בְּרֹא אֱלֹהִים אָדָם בִּדְמוּת
ב אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ׃ זָכָר וּנְקֵבָה
בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת־
ג שְׁמָם אָדָם בְּיוֹם הִבָּרְאָם׃ וַיְחִי
אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
בִּדְמוּתוֹ כְּצַלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת־
ד שְׁמוֹ שֵׁת׃ וַיִּהְיוּ יְמֵי־אָדָם
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֵׁת שְׁמֹנֶה
מֵאֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
ה וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר־חַי
תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים
שָׁנָה וַיָּמֹת׃

ו וַיְחִי־שֵׁת חָמֵשׁ שָׁנִים
וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־אֱנוֹשׁ׃
ז וַיְחִי־שֵׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־
אֱנוֹשׁ שֶׁבַע שָׁנִים וּשְׁמֹנֶה
מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
ח וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־שֵׁת שְׁתֵּים
עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת
שָׁנָה וַיָּמֹת׃
ט וַיְחִי אֱנוֹשׁ תִּשְׁעִים שָׁנָה
י וַיּוֹלֶד אֶת־קֵינָן׃ וַיְחִי אֱנוֹשׁ
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־קֵינָן חֲמֵשׁ
עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת
יא שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ
כָּל־יְמֵי אֱנוֹשׁ חָמֵשׁ שָׁנִים
וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃
יב וַיְחִי קֵינָן שִׁבְעִים שָׁנָה
יג וַיּוֹלֶד אֶת־מַהֲלַלְאֵל׃ וַיְחִי קֵינָן
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מַהֲלַלְאֵל
אַרְבָּעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת
יד שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ
כָּל־יְמֵי קֵינָן עֶשֶׂר שָׁנִים וּתְשַׁע
מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃
טו וַיְחִי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ
שָׁנִים וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־
טז יָרֶד׃ וַיְחִי מַהֲלַלְאֵל אַחֲרֵי
הוֹלִידוֹ אֶת־יֶרֶד שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
יז וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מַהֲלַלְאֵל
חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה
מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃

ס״א מְנֻשׂא

קין אלא הבל אכו וכאן פי כתהון פיל חקליה וקם קין אלא הבל אכו וקתלה: 9. **ויאמר** – וקאל ה' אלא קין וין הבל אכוך וקאל לם עריפית אנכאן חאפיץ' אכי אנא: 10. **ויאמר** – וקאל איש צניעית צוש דמום אכוך צרכין אלי מן אלארץ': 11. **ועתה** – והלאן מלעון אנתא מן אלארץ' אלדי פתחית אלא תמהא לתאכוד אלא דמום אכוך מידך: 12. **כי** – אין תכדום אלא אלארץ' לם תעאוויד תעטי קוותהא לך משתאת ומהגוואל תכון פיל ארץ': 13. **ויאמר** – וקאל קין קדאם אלה עצ'ים דנבי מן ינסיפיה: 14. **הן** – הודא הגנת אילי אליום מן עלא וגה אלארץ' ומן קידמך אנכ'יפי ואכון משתאת ומהגוואל פיל ארץ' ויכון גמיע וגידני יקתילני: 15. **ויאמר** – וקאל לו ה' לאגל דאליך גמיע קאתיל קין לסבאע אגייל יסתנקם וגעל ה' לקין איה לילים יצ'רוב אילו גמיע וגדו: 16. **ויצא** – וכרג' קין מן קדם אלה וגלס פי ארץ' נוד שרק נעים: 17. **וידע** – ועיריף קין אלא זוגתו וחבלית וולדית אלא חנוך וכאן באני קרייה וסמא איסים אלקרייה פי איסים בנו חנוך: 18. **ויולד** – ונוולד לחנוך אלא עירד ועירד כ'לף אלא מחויאל ומחויאל כ'לף אלא מתושאל ומתושאל כ'לף אלא למך: 19. **ויקח** – ואכ'ד לולמך תנתין נסוואן איסים אלואחדיה עדה ואיסים אלתאניה צלה: 20. **ותלד** – וולדית עדה אלא יבל הוא כאן אבו גאלים כ'אמיה וכוש: 21. **ושם** – ואיסים אכו יובל הוא כאן אבו גמיע מאסיך סנבור ונאיי: 22. **וצלה** – וצלה איצ'א היא ולדית אלא תובל קין סאנין גמיע מעלים נחאס וחדיד ואיכ'ית תובל קין נעמה: 23. **ויאמר** – וקאל למך לנסוואנו עדה וצלה סמעו צוטי נסוואן למך צנוטו קולי אין רגול קתלת לפיג'י וולד לבעגורתי: 24. **כי** – אין לסבע אגייאל יסתנקם מן קין ולמך סבעה וסבעין: 25. **וידע** – ועריף אדם עאד אלא זוגתו וולדית איבין וסמית אלא סמו שת אין געל לי אלרב נסל אכ'יר עוץ' הבל אין קתלו קין: 26. **ולשת** – איצ'א הוא אנוולד איבין וסמא אלא סמו אנוש היין בידי ליצ'לי פי איסים ה':

ה

1. **זה** – הדא כתאב תוולוד אלאנסאן פי יום כ'לק אלרב אנסאן פי סבהית אלרב ציניע אלו: 2. **זכר** – דכר ואנתיה כ'לקהון וברך ליהון וסמא אלא סמון אנסאן פי יום כ'ליקתהון: 3. **ויחי** – ועש אדם מיה ותלתין סניה וכ'לף פי סיבהתו כיצורתו וסמא אלא סמו שת: 4. **ויהיו** – וכאנו איאם אדם בעד תכ'ילפו אלא שת תמן מית סניה וכ'לף בנין ובנת: 5. **ויהיו** – וכאנו טול איאם אדם אלדי עאש תיסע מייה ותלתין סניה ומת: 6. **ויחי** – ועאש שת מייה וכ'מס סנין וכ'לף אלא אנוש: 7. **ויחי** – ועאש שת בעד תכ'ילפו אלא אנוש תמן מיה וסבע סנין וכ'לף בנין ובנאת: 8. **ויהיו** – וכאנו סול אייאם שת תיסע מייה ותנעשר סניה ומת: 9. **ויחי** – ועאש אנוש תסעין סניה וכ'לף אלא קינן: 10. **ויחי** – ועאש אנוש בעד תכ'ילפו אלא קינן תמן מייה וכ'מסטעשר סניה וכ'לף בנין ובנאת: 11. **ויהיו** – וכאנו סול אייאם אנוש תיסע מייה וכ'מס סנין ומת: 12. **ויחי** – ועאש קינן סבעין סניה וכ'לף אלא מהללאל: 13. **ויחי** – ועאש קינן בעד תכ'ילפו אלא מהללאל תמן מייה וארבעין סניה וכ'לף בנין ובנאת: 14. **ויהיו** – וכאנו סול אייאם קינן תיסע מיה ועשר סנין ומת: 15. **ויחי** – ועאש מהללאל כ'מסה וסתין סניה וכ'לאף אלא ירד: 16. **ויחי** – ועאש מהללאל בעד תכ'ילפו אלא ירד תמן מייה ותלתין סניה וכ'לף בנין ובנאת: 17. **ויהיו** – וכאנו סול אייאם מהללאל תמן מיית וכ'מסה

ואתה תשלום בו. והשווה רש"י: לפתח קברך המאך שמור וכו'. וכן אלמוסאני. 12. **נע ונד** – ב בחר מילה נרדפת אחרת: מיטלטל ומיטשתת, וכן בפסוק 14. 13. **מנשא** – מלסלות, וכן ג. בניגוד לרש"י על פי ב"ר: אי אפשר לשעת, ובהתאם לראב"ע: ופירוש נשוא כטעם סלוח כמו נושא עון. 15. **שבעתים** – לשבעה דורות, וכן בפסוק 24. וכן ג. בעקבות רש"י: לסוף שבעה דורות, וכן הראב"ע. 16. **נוד** – השאיר את השם העברי, כתרגום רס"ג וכתרגום אלמוסאני. ולעומת זאת תרגם מילולית את יקדמת עדן. ב תרגם נוד כשם שתרגם את נָד, והשווה רש"י: בארץ שכל הגולים נדים שם, ושניהם בעקבות ת"א (בארעא גלי ומטלטל). 17. **אשתו** – זוגתו, לעומתו ב: נוחתו (שיבוש הנובע בערבית המדוברת), וכן בפסוק 25. 21. **כנור** – וכן ב: סנבור, כתרגום רס"ג: סנבור. **ועוגב** – נאי – חליל, וכן ב. כת"א (אבובא) ולא כתרגום רס"ג: קיתאר. 26. **לקרא בשם ה'** – להתפלל בשם ה', לעומת זאת ב תרגם מילולי, ותרגומנו בעקבות ת"א ובניגוד לרש"י.

יח וַיְחִי־יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים
שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־
יט חֲנוֹךְ׃ וַיְחִי־יֶרֶד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
אֶת־חֲנוֹךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה
כ וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־
יְמֵי־יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה
וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃
כא וַיְחִי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים
שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מְתוּשָׁלַח׃
כב וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מְתוּשֶׁלַח
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
כג וּבָנוֹת׃ וַיְהִי כָּל־יְמֵי חֲנוֹךְ
חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ
כד מֵאוֹת שָׁנָה׃ וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ
אֶת־הָאֱלֹהִים וְאֵינֶנּוּ כִּי־לָקַח
אֹתוֹ אֱלֹהִים׃

שביעי
כה וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח שֶׁבַע
וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה
כו וַיּוֹלֶד אֶת־לָמֶךְ׃ וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם
וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת
כז שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ
כָּל־יְמֵי מְתוּשֶׁלַח תֵּשַׁע
וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת
שָׁנָה וַיָּמֹת׃
כח וַיְחִי־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם
וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
כט בֵּן׃ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר
זֶה יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמֵעִצְּבוֹן
יָדֵינוּ מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֵרְרָהּ
ל יְהוָה׃ וַיְחִי־לֶמֶךְ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
אֶת־נֹחַ חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה
וַחֲמֵשׁ מֵאֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
לא וּבָנוֹת׃ וַיְהִי כָּל־יְמֵי־לֶמֶךְ שֶׁבַע
וְשִׁבְעִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת
שָׁנָה וַיָּמֹת׃
לב וַיְהִי־נֹחַ בֶּן־חֲמֵשׁ מֵאוֹת
שָׁנָה וַיּוֹלֶד נֹחַ אֶת־שֵׁם אֶת־חָם
ו א וְאֶת־יָפֶת׃ וַיְהִי כִּי־הֵחֵל הָאָדָם
לָרֹב עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וּבָנוֹת
ב יֻלְּדוּ לָהֶם׃ וַיִּרְאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים
אֶת־בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה
וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכֹּל אֲשֶׁר
ג בָּחָרוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־יָדוֹן
רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם בְּשַׁגַּם הוּא
בָשָׂר וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים
ד שָׁנָה׃ הַנְּפִלִים הָיוּ בָאָרֶץ
בַּיָּמִים הָהֵם וְגַם אַחֲרֵי־כֵן
אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶל־
בְּנוֹת הָאָדָם וְיָלְדוּ לָהֶם הֵמָּה
הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר מֵעוֹלָם אַנְשֵׁי
הַשֵּׁם׃

מפטיר
ה וַיַּרְא יְהוָה כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם
בָּאָרֶץ וְכָל־יֵצֶר מַחְשְׁבֹת לִבּוֹ
ו רַק רַע כָּל־הַיּוֹם׃ וַיִּנָּחֶם יְהוָה
כִּי־עָשָׂה אֶת־הָאָדָם בָּאָרֶץ
ז וַיִּתְעַצֵּב אֶל־לִבּוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶמְחֶה אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר־
בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ
וְעַד־עוֹף הַשָּׁמָיִם כִּי נִחַמְתִּי כִּי
ח עֲשִׂיתִם׃ וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי
יְהוָה׃

נח
ט אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ ס
צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת־
י הָאֱלֹהִים הִתְהַלֶּךְ־נֹחַ׃ וַיּוֹלֶד נֹחַ
שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת־שֵׁם אֶת־חָם
יא וְאֶת־יָפֶת׃ וַתִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ לִפְנֵי
הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ חָמָס׃
יב וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה
נִשְׁחָתָה כִּי־הִשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר
אֶת־דַּרְכּוֹ עַל־הָאָרֶץ׃
יג וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קֵץ
כָּל־בָּשָׂר בָּא לְפָנַי כִּי־מָלְאָה
הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי
יד מַשְׁחִיתָם אֶת־הָאָרֶץ׃ עֲשֵׂה לְךָ
תֵּבַת עֲצֵי־גֹפֶר קִנִּים תַּעֲשֶׂה
אֶת־הַתֵּבָה וְכָפַרְתָּ אֹתָהּ מִבַּיִת
טו וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר׃ וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה
אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אֹרֶךְ
הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ
טז וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתָהּ׃ צֹהַר ׀
תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל־אַמָּה
תְּכַלֶּנָּה מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתֵּבָה
בְּצִדָּהּ תָּשִׂים תַּחְתִּיִּם שְׁנִיִּם
יז וּשְׁלִשִׁים תַּעֲשֶׂהָ׃ וַאֲנִי הִנְנִי
מֵבִיא אֶת־הַמַּבּוּל מַיִם עַל־

ותסעין סניה ומת: 18. ויחי – ועאש ירד מייה ותנין וסתין סניה וכ֗לאף אלא חנוך: 19. ויחי – ועאש ירד בעד תכ֗ילפו אלא חנוך תמן מית סניה וכ֗לף בנין ובנאת: 20. ויהיו – וכאנו טול אייאם ירד תיסע מייה ותנין וסתין סניה ומת: 21. ויחי – ועאש חנוך כ֗מסה וסתין סניה וכ֗לאף אל מתושלח: 22. ויתהלך – ותמצ֗א חנוך קדּאם אלרב בעד תכ֗ילפו אלא מתושלח תלת מית סניה וכ֗לף בנין ובנאת: 23. ויהי – וכאן טול אייאם חנוך תלת מיה וכ֗מסה וסתין סניה: 24. ויתהלך – ותמצ֗א חנוך קדּאם אלרב ולסו אין אכ֗ד אלו אלרב: 25. ויחי – ועאש מתושלח מיה וסבעה ותמנין וכ֗לף אלא למך: 26. ויחי – ועאש מתושלח בעד תכ֗ילפו אלא למך סבע מייה ותנין ותמנין סניה וכ֗לף בנין ובנאת: 27. ויהיו – וכאנו טול אייאם מתושלח תיסע מייה ותסעה וסתין סניה ומת: 28. ויחי – ועאש למך [מייה] ותנין ותמנין סניה וכ֗לאף איבין: 29. ויקרא – וסמא אלא סמו נוח קאילא הארא יסלינא מן צנעיתנא ומן כ֗ראר ידינא מן אלארץ֗ אלדי לענהא אלה: 30. ויחי – ועאש למך בעד תכ֗ילפו אלא נוח כ֗מס מייה וכ֗מסה ותסעין סניה וכ֗לף בנין ובנת: 31. ויהי – וכאן טול אייאם למך סבע מייה וסבעה וסבעין סניה ומת: 32. ויהי – וכאן נוח בן כ֗מס מיאית סניה וכ֗לף נוח אלא שם אלא חם ואלא יפת:

ו

1. ויהי – וכאן אין בידי אלאנסאן ליכתר עלא וגה אלארץ֗ ובנאת אנוולדו ליהון: 2. ויראו – ונצ֗רו בנין אכאביר אלא בנאת אלאנסאן אין הסנאת הינין ואכ֗דו ליהון נסוואן מן גמיע אלדי אסתכ֗רו: 3. ויאמר – וקאל ה׳ לם יתבת ג֗יל מכ֗תוי הדא קידמי ליל דהר משאן אלי הואיה לחם ורנעתהון בומיה וכאנו אייאמו מייה ועשרין סניה: 4. הנפילים – אלגבברא כאנו פיל ארץ֗ פיל אייאם הימה ואיצ֗א בעד ראליך אלדי יגו בנין אכאביר אלא בנאת אלאנסאן ויוולדו ליהון הימא סג֗יעין אלדי מן אלדהר ארג֗אל ציס:

5. וירא – ונצ֗ר ה׳ אין כתרית ודאווית אלאנסאן פיל ארץ֗ וג֗מיע סניר חסבאת קלבו פקט ראדי טול אלנהאר: 6. וינחם – ורג֗יע ה׳ פי קולו אין כ֗לק אלא אלאנסאן פיל ארץ֗ ותכדר פי קלבו: 7. ויאמר – וקאל ה׳ אמחי אלא אלאנסאן אלדי כ֗לקת מן עלא וגה אלארץ֗ מן אנסאן חיתא בהימיה חיתא דביב וחיתא טיר אלסמא אין רג֗יעית פי קולי אין צניעתהון: 8. ונוח וג֗יד חאן֗ פי חצ֗רית ה׳:

נח 9. אלה – הדולי תווליד נוח נוח רג֗ול צליח כאמיל כאן פי אג֗יאלו פי טאעית אלרב מיתמצ֗י נוח: 10. ויולד – וכ֗לף נוח תלת בנין אלא שם אלא חם ואלא יפת: 11. ותשחת – ונתלפית אלארץ֗ קדם אלרב ותמלית אלארץ֗ צ֗ילים: 12. וירא – ונצ֗ר אלרב אלא אלארץ֗ והוורא נתלפית אין תלף גמיע בשארי אלא טריקו עלא אלארץ֗: 13. ויאמר – וקאל אלרב לנוח חד גמיע בשארי איג֗א קידמי אין אתמלית אלארץ֗ צ֗ילים מן קדמהון והווראני מתליפהון מע אלארץ֗: 14. עשה – צנאע לך ספיניה כשאב בקץ֗ טבקת תצנע אלא ספיניה ותזפית ליהא מן גווא ומן ברא פיל זיפית: 15. וזה – והארא אלדי תצנע ליהא תלת מיאית צ֗ראע טול צפיניה כ֗מסין צ֗ראע ערצ֗הא ותלתין צ֗ראע עילוהא: 16. צהר – צווייה תצנע ליצפיניה ואלא צ֗ראע תכמלהא מן פוק ובאב צפיניה פי גנבהא תג֗על תחתניין תניין ותלתין תיצנעהא: 17. ואני – ואנא הווראני מג֗יב אלא סופאן אלמא עלא אלארץ֗ ליתליף גמיע בשארי

ה

22. ויתהלך – ויתהלך חנוך לפני האלוהים, ודומה לו ב: ואתמצ֗א חנוך פי טעית אלרב – והתהלך חנוך במשמעת האלוהים, ושניהם בעקבות ת״א: ברהלתא דה׳. 29. ומעצבון – ומעצב. ב: ומין תעב – מיגיע, ראה לעיל ג 17.

ו

2. בני האלוהים – הגדולים, וכן פסוק 4, וכן ב, בעקבות ת״א: (רברביא), וראה רש״י: הם השרים והשופטים. 3. לא ידון רוחי – לא יָדון דור (המבול) זה לפני לעולם, מפני שהוא בשר ומעשיו רעים וכו׳. ב תרגם תרגום חופשי, אך בהמשך בניגוד לתרגומנו, שתרגם מילולית, הרחיב ותרגם: מיהליה עַמית ליהון מייה ועשרין סנה אינבאן יתובו – ארכה נתתי להם מאה ועשרים שנה אם ישובו, ושניהם בעקבות ת״א ובעקבות רש״י: עד קץ שנים אאריך להם אפי, ואם לא ישובו אביא עליהם מבול. 4. הנפלים – הגיבורים, וכן ב, בעקבות ת״א (גבריא). 6. וינחם – וחזר ה׳ מדברו, ב תרגם מילולי: ונדים – והתחרט, וכן בפסוק 7. 16. צהר – אור, וכן ב: צווייה – אורה או מאורת, ושניהם בעקבות ת״א (נהור), ורש״י כתב: יש אומרים חלון ויש אומרים אבן טובה המאירה להם (ב״ר).